

Roll No.....

Total No. of Printed Pages: [04]

Total No. of Questions: [11]

B. Tech. (ECE) (Semester – 4th)

UNIVERSAL HUMAN VALUES 2 - UNDERSTANDING HARMONY

Subject Code: BHSMC0026

Paper ID: [19111354]

Time: 03 Hours

Maximum Marks: 60

Instruction for candidates:

1. Section A is compulsory. It consists of 10 parts of **ONE** mark each.
2. Section B contains short type question. It consists of 5 questions of 4 marks each. The student has to attempt all questions.
3. Section C contains descriptive type questions. There will be five questions. Each question contains two parts. The students have to attempt any one part from each question. Each part carries six marks.

Section – A

(1 marks each)

Q1. Attempt the following (Fill in the blanks): (ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ): (ਰਿਕਤ ਸਥਾਨ ਭਰੋ):

(a) _____ is only a means to achieve what is considered valuable for a human being in an effective and efficient manner.

_____ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਿਏ ਜੋ ਮੁੱਲਵਾਨ ਮਾਨਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਮਾਤ੍ਰ ਹੈ।

_____ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ।

(b) _____ means to be able to see the reality as it is.

_____ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ।

_____ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੈਧੀ ਹੀ ਦੇਖਣ ਦੇ ਸਕਣ ਹੋਣਾ ਜੈਸੀ ਵਹ ਹੈ।

(c) What we really want to be is our _____.

ਜੋ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਸਾਡਾ _____।

ਹਮ ਵਾਸਤਵ ਮੇਂ ਜੋ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਵਹ ਹਮਾਰਾ _____ ਹੈ।

(d) The program for health and sanyam leads to feeling of _____ in family.

ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੰਯਮ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ _____ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਸਥਯ ਅਤੇ ਸੰਯਮ ਦੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੇਂ _____ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(e) The feeling that other is related to me is called _____.

ਉਹ ਭਾਵਨਾ ਜੋ ਹੋਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਯਹ ਭਾਵਨਾ ਕਿ ਦੂਸਰਾ ਮੁੜਸੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, _____ ਕਹਿਲਾਤੀ ਹੈ।

(f) The feeling to nurture and protect the body of our relative is called _____.

ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ _____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ _____ ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ।

(g) When nature is submerged in space we call it _____.

ਜਦੋਂ ਕੁਦਰਤ ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ _____ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

Section – C

(6 marks each)

Q7. (a) Values and skill complement each other. Elaborate. “For success in any Human Endeavour both values and skills are required.” Explain.

ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ. "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।" ਸਮਝਾਓ।

ਮੂਲ्य और कौशल एक दूसरे के पूरक हैं। विस्तार में बताना। "किसी भी मानव प्रयास में सफलता के लिए मूल्यों और कौशल दोनों की आवश्यकता होती है।" व्याख्या करना।

(b) Explain the basic requirements to fulfil human aspirations. Give the correct priority among them.

ਮਨੁੱਖੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿਓ।

मानवीय आकांक्षाओं की पूर्ति के लिए मूलभूत आवश्यकताओं की व्याख्या करें। उनमें से सही प्राथमिकता दें।

Q8. (a) What is the qualitative difference between the activities of the Self and those of the Body? Illustrate with one example.

ਸਵੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਤਮਕ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੈ? ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।
स्वयं की गतिविधियों और शरीर की गतिविधियों के बीच गुणात्मक अंतर क्या है? एक उदाहरण से स्पष्ट करें।

(b) What do you mean by co-existence? How are units in co-existence being in space? ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? सह-अस्तित्व से आप क्या समझते हैं? सह-अस्तित्व वाली इकाइयाँ अंतरिक्ष में कैसे हैं?

Q9. (a) How can we acquire assurance, satisfaction and universality through self-exploration?

ਅਸੀਂ ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਰਾਹੀਂ ਭਰੋਸਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀਤਾ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? हम आत्म-अन्वेषण के माध्यम से आश्वासन, संतुष्टि और सार्वभौमिकता कैसे प्राप्त कर सकते हैं?

(b) What do you mean by self-exploration? What is the need for self-exploration? ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਸਵੈ-ਪੜਚੋਲ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ? आत्म-अन्वेषण से आप क्या समझते हैं? आत्म-अन्वेषण की क्या आवश्यकता है?

Q10. (a) What is your vision of a universal human order? Write in your own words.

ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮਨੁੱਖੀ ਆਰਡਰ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕੀ ਹੈ? ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
सार्वभौमिक मानव व्यवस्था के बारे में आपका दृष्टिकोण क्या है? अपने शब्दों में लिखें।

(b) Realization and understanding are essential for happiness and harmony. Explain. ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ ਅਹਿਸਾਸ ਅਤੇ ਸਮਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਮਝਾਓ।
खुशी और सद्भाव के लिए अहसास और समझ आवश्यक है। व्याख्या करना।

Q11. (a) What do you understand by the term ‘innateness’ in nature? Explain the innateness of material and animal order in nature.

ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ 'ਜਨਮ' ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸਹਿਜਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

प्रकृति में 'सहजता' शब्द से आप क्या समझते हैं? प्रकृति में भौतिक और पशु व्यवस्था की सहजता की व्याख्या करें।

(b) “Natural acceptance is innate, invariant and universal.” Explain this statement with an example.

"ਕੁਦਰਤੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਸੁਭਾਵਕ, ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।" ਇਸ ਕਥਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।

"ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤਿ ਜਨਮਜਾਤ, ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਔਰ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਹੈ।" इस कथन को एक उदाहरण सहित समझाइये।